

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6CoP/32/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4619200890
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Polyáková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4619200890.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Polyákovovej a sudkýň JUDr. Dagmar Podhorcovej a JUDr. Ingrid Doležajovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: U. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: Q. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. P. XX a Q. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXX, zastúpený Advokátskou kanceláriou Consiliaris, s.r.o., so sídlom Bratislava, Ružová dolina 8, IČO: 47 248 301, o zvýšenie výživného, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 20. júna 2019 č. k. 10P/61/2019-53 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zmenil rozsudok Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 9P/150/2014 zo dňa 23.04.2015 v časti výživného tak, že zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na mal. U. zo sumy 100 eur na 150 eur mesačne s účinnosťou od 01.04.2019. Zročné výživné za čas od 01.04.2019 do 30.06.2019 v sume 150 eur povolil otcovi splácať v splátkach po 30 eur mesačne spolu s bežným výživným do rúk matky pod následkom straty výhody splátok. V ostatných častiach zostal rozsudok nezmenený a o náhrade trov konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že naposledy bolo o výživnom na mal. dieťa rozhodované rozsudkom zo dňa 23.04.2015, právoplatným 28.05.2015, ktorým súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca zo sumy 66 eur na 100 eur mesačne, počnúc od 01.09.2014. V čase poslednej úpravy výživného bola matka živnostníčkou, za rok 2014 mala príjmy 22.884,57 eura a výdavky 20.045,96 eura. Maloletá bola v tom čase v 6. ročníku základnej školy. Otec v čase poslednej úpravy výživného bol od 10.06.2014 vedený ako uchádzač o zamestnanie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, nepoberal žiadne dávky, predtým vždy pracoval len na dohodu o vykonaní práce. V súčasnosti mal. U. študuje na Strednej zdravotníckej škole v K., matka je naďalej živnostníčka, za rok 2018 dosiahla príjmy 26.449,29 eura a výdavky 24.188,80 eura. Býva so svojim partnerom V. V. a ich spoločným synom v rodinnom dome. Matkin partner má 2 vyživovacie povinnosti na jeho deti z rozvedeného manželstva v sume 110 eur a 90 eur. Otec je živnostník, živnostnícke oprávnenie mu vzniklo dňa 12.03.2018. Uviedol, že do marca t. r. bol dobrovoľne nezamestnaný, býva u rodičov a pribudla mu vyživovacia povinnosť k mal. J. Šobáňovi, nar. 27.05.2018. Po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 62, § 75, § 76 a § 78 Zákona o rodine. Po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že od poslednej úpravy výživného došlo k zmene pomerov, ktorá odôvodňuje zmenu rozhodnutia o výživnom. Uplynula od vtedy 4 rokov, maloletá vyrástla, v súčasnosti už študuje na strednej škole v inom okrese, s čím súvisia zvýšené výdavky na

cestovné, školské potreby a pomôcky. K zmene pomerov došlo aj u rodičov, u matky v tom, že jej príjem zo živnosti mierne vzrástol a u otca sa pomery zvýšili výraznejšie, pribudla mu vyživovacia povinnosť k mal. synovi J.. V čase poslednej úpravy výživného bol nezamestnaný a v súčasnosti pracuje na živnosť ako murár. Návrh matky preto považoval za dôvodný, pretože doposiaľ určené výživné nie je postačujúce na krytie nákladov pre mal. dieťa. Otec sa okrem platenia výživného na výžive a výchove svojej dcéry nijak nepodieľa, a preto podľa názoru súdu je v jeho možnostiach a schopnostiach platiť výživné vo zvýšenej výške 150 eur mesačne. Sám uviedol, že má zákazky po celom Slovensku. Súd zvýšil výživné s účinnosťou od 01.04.2019, pričom rozhodol aj o zročnom výživnom, ktoré povolil otcovi splácať v splátkach. O trovách konania rozhodol v súlade s ust. § 52 CMP.

3. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol v zákonnej lehote odvolaním otec a domáhal sa jeho zmeny tak, že návrh bude zamietnutý, prípadne vec zrušená a vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. V dôvodoch svojho odvolania uviedol, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci a konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d/ CSP). Poukázal na ust. § 78 a§ 75 Zákona o rodine, keď pre určenie výšky výživného pre dieťa sú rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru. Potvrdil, že na strane maloletej došlo k podstatnej zmene pomerov a uvedomuje si túto zmenu pomerov, avšak rovnako súd mal vyhodnotiť aj vznik novej vyživovacej povinnosti otca k mal. J. B., nar. XX.XX.XXXX, na výživu ktorého otec prispieva podľa svojich najlepších možností a schopností, a keďže mu pribudla nová vyživovacia povinnosť, jeho príjmy mu neumožňujú platiť zvýšené výživné na maloletú. Podľa jeho názoru je výživné vo výške 100 eur postačujúce na zabezpečenie jej potrieb i vzhľadom na zmenu pomerov maloletej v podobe štúdia na strednej škole. Súd prvej inštancie mal tiež podľa jeho názoru vyhodnotiť zárobkové možnosti matky a to čo do dôvodnosti požiadavky matky na zvýšenie výživného. Nestotožňuje sa s názorom súdu, že je v jeho možnostiach dosahovať príjem, z ktorého môže platiť výživné vo výške 150 eur, ktorú súd odôvodňuje tým, že v prípade ak by nebol v súčasnom podnikaní úspešný, úrad práce eviduje mnoho voľných pracovných miest pre absolventov strednej potravinárskej školy. K tomuto uviedol, že začal podnikáť v inom odbore, než v akom je vyučený, pričom predmetné podnikanie, jeho rozbeh a následná tvorba príjmov z neho si vyžaduje určitý čas spojený s vytvorením siete klientov a rozšírením jeho dobrého mena. Forma podnikania v odbore, ktorý si zvolí, mu ponúka v budúcnosti perspektívu na zlepšenie finančnej situácie, a preto by ani nebolo vhodné zamestnanie meniť. Jeho náklady na zabezpečenie výživy ďalšieho mal. dieťaťa vyrovnávajú nárast nákladov na strane maloletej do takej miery, že za daného stavu nie je možné, aby otec platil na maloletú požadované zvýšené výživné nad naposledy určenú sumu vo výške 100 eur.

4. K odvolaniu sa vyjadrila matka, ktorá uviedla, že odvolanie považuje za nedôvodné. Uviedla, že suma 100 eur určená predchádzajúcim rozsudkom nie je v žiadnom prípade sumou, ktorá by postačovala na pokrytie potrieb maloletej. Podľa jej názoru boli splnené zákonné kritéria § 78 ods. 1 Zákona o rodine a toto bolo určené v súlade s kritériami ustanovenými v § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Podľa jej názoru, súd správne zistil skutočný stav veci a vec správne posúdil i po právnej stránke, pričom v podrobnostiach poukázala na svoje doterajšie prednesy.

5. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu nevyjadril.

6. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok - ďalej len CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou stranou v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359 CSP, § 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné, a preto rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle ust. § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

7. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (ods. 2).

8. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní možností, schopností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (ods. 5).

9. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre mal. dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

10. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov (ods. 3).

11. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom vyplýva priamo zo zákona a nie až na základe rozhodnutia súdu. Prispievať na výživu svojich detí je zákonnou povinnosťou obidvoch rodičov a ak si túto povinnosť rodičia neplnia, môže súd i bez návrhu určiť rozsah ich vyživovacej povinnosti. Kritéria na určenie rozsahu vyživovacej povinnosti sú schopnosti, možnosti a majetkové pomery oboch rodičov, odôvodnené potreby oprávneného dieťaťa a pri rešpektovaní zásady, že na dosiahnutej životnej úrovni svojich rodičov má právo podieľať sa aj dieťa a to v pozitívnom a negatívnom zmysle. Výživné určené dieťaťu slúži na uspokojovanie všetkých životných potrieb pre všestranný telesný a duševný vývoj dieťaťa. Zahŕnuté je v tom aj uspokojovanie potrieb bývania dieťaťa. Pri hodnotení majetkových potrieb rodičov treba zohľadniť a posudzovať nielen tieto pomery podľa vykazovaného príjmu, ktorý býva niekedy neúplný alebo skreslený, ale aj podľa celkovej hodnoty majetku, ktorého prejavom môže byť napr. i nákladný spôsob života.

12. Pri rozhodovaní o zmene výživného treba porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného tak v čase skoršieho rozhodnutia, ako aj v čase nového rozhodnutia. Predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom je iba závažnejšia zmena pomerov, ktorá nie je len krátkodobá. Zmenou pomerov podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine sa rozumie výrazná zmena tých okolností, a to buď na strane mal. dieťaťa alebo rodičov, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom. Pri rozhodovaní o zmene rozhodnutia o výživnom platia zákonné ustanovenia o určovaní výživného na mal. deti uvedené v § 78 ods. 1, 2 a v § 62 ods. 1 - 5 Zákona o rodine. Podľa týchto ustanovení sa vychádza z možností, schopností a majetkových pomerov rodičov, ako aj z odôvodnených potrieb mal. dieťaťa. Zmena pomerov odôvodňujúca zvýšenie výživného môže spočívať vo zvýšení či znížení zárobku rodičov, prípadne zmenšení majetku, ktoré ovplyvní celkovú situáciu povinného a to nielen na krátky čas a takou zmenou pomerov na strane dieťaťa môže byť vyšší vek dieťaťa, nástup na vyšší stupeň vzdelávania, závažné zdravotné problémy a pod..

13. V predmetnej veci súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, správne zistil skutkový stav a vec aj správne právne posúdil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, a preto v zmysle § 387 ods. 1 CSP sa môže v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplní na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

14. Ustanovenie § 387 ods. 2 CSP zakotvuje koncepciu zjednodušeného rozhodnutia odvolacieho súdu. Ak má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie nielen vecne správne rozhodol, ale v odôvodnení sa správne argumentačne vysporiadal so skutkovým stavom i právnym posúdením, nemusí vyhotovovať štandardné rozhodnutie podľa § 220 CSP, ale obmedzí sa len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd zároveň môže doplniť ďalšie dôvody na zdôraznenie správnosti preskúmaného rozhodnutia. Právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako neoddeliteľnej súčasť práva na spravodlivý súdny proces neznamena povinnosť súdu dať odpoveď na všetky argumenty účastníka, ale len na argumenty zásadného významu, t. j. pre vec rozhodujúce.

15. Otec vo svojom odvolaní len všeobecne poukázal na ust. § 78 a § 75 Zákona o rodine, pričom konštatoval, že jeho príjmy mu nedovoľujú prispievať na výživu mal. dcéry sumou 150 eur mesačne. Odvolací súd sa v tomto smere plne stotožnil so zisteným skutkovým stavom súdu prvej inštancie a jeho právnym zdôvodnením, nakoľko bola argumentácia vecne správna, objektívna a presvedčivá. Súd prvej inštancie sa zaoberal vo svojom rozhodnutí príjmami oboch rodičov v čase poslednej úpravy výživného, ako aj príjmami rodičov v súčasnej dobe. Otec sám na pojednávaní potvrdil, že v súčasnosti sa mu už živnosť rozbieha, aj keď do marca roku 2018 bol dobrovoľne nezamestnaný. Nie je preto možné prisvedčiť jeho námietke, že by vzhľadom k svojim zárobkovým schopnostiam a možnostiam nemohol prispievať na výživu mal. dcéry sumou 150 eur. Sám potvrdil, že zmena pomerov na strane mal. dcéry je výrazného charakteru, keď v čase poslednej úpravy bola študentkou základnej školy a t. č. navštevuje strednú školu, kde náklady na zabezpečenie všetkých potrieb podstatne vzrástli. I napriek tomu, že mu pribudla vyživovacia povinnosť k mal. synovi, aj odvolací súd je toho názoru, že je v jeho schopnostiach

a možnostiach na mal. dcéru prispievať sumou tak, ako rozhodol súd prvej inštancie. Sám vo svojom odvolaní potvrdil, že forma podnikania v odbore, ktorý si zvolil mu ponúka v budúcnosti perspektívu na zlepšenie finančnej situácie. Vo svojom odvolaní žiadnym spôsobom nekonkretizoval, aké sú t. č. reálne jeho mesačné príjmy ako aj náklady, a preto odvolací súd konštatuje, že v čase, keď bol dobrovoľne nezamestnaný a bol bez akéhokoľvek príjmu, bolo v jeho schopnostiach a možnostiach prispievať na výživu sumou 100 eur mesačne a t. č., keď si rozbehol živnosť, je nesporné, že príjmy sa mu oproti času, keď bol nezamestnaný zvýšili, a preto je v jeho schopnostiach a možnostiach prispievať na výživu mal. dcéry sumou 150 eur mesačne.

16. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil i v časti zročného výživného, ako aj v časti o náhrade trov konania.

17. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je
a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP). Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie podľa § 379 ods. 1 a 2 CMP, môže mu súd uložiť pokutu do 1.000 eur (§ 382 ods. 1 CMP) a to opakovane za každé porušenie povinností vyplývajúcej z rozhodnutia (§ 382 ods. 1 CMP).

Ak výzva súdu na dobrovoľné splnenie povinnosti zostane bezvýsledná, a ak to povaha veci pripúšťa, súd môže rozhodnúť o tom, že príslušný štátny orgán zastaví výplatu rodičovského príspevku povinnému podľa osobitného predpisu a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa povinnému podľa osobitného predpisu (§ 383 ods. 1 CMP).

Ak úkony a opatrenia súdu smerujúce k dobrovoľnému splneniu povinnosti zostali bezvýsledné, súd výkon rozhodnutia uskutoční (§ 384 ods. 1 CMP).

Exekúciu možno vykonať len podľa zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).

Podľa § 63 ods. 1 Exekučného poriadku ak podkladom na vykonanie exekúcie je exekučný titul, v ktorom sa ukladá povinnosť zaplatiť peňažnú sumu, exekúciu možno vykonať

a/ zrážkami zo mzdy a z iných príjmov

b/ prikázaním pohľadávky

c/ predajom hnutelných vecí

- d/ predajom cenných papierov
- e/ predajom nehnuteľnosti
- f/ predajom podniku
- g/ príkazom na zdržanie vodičského preukazu